Ч. 126. Четвер 7 (20) червня 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і **Адмінїстрация**: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Сойм краєвий.

Вчерашне засідане розпочало ся о 10 годинї, при дуже малім числї послів. Перед приступленем до порядку дневного зажадав голосу посол Залевский, і подав внесенє, щоби комісия шкільна складала ся з 20 членів, промислова з 12, господарства краєвого з 19, зелїзнича з 18 членів, а посол Барвіньский зажадав побільшеня комісиї водної о 1 члена; внесеня ті ухвалено.

Опісля відчитав секретар п. Урбаньский спис петиций і інтерпеляций, почім приступлено до порядку дневного.

Першою точкою було внесенє п. Барвіньского о заложенє рускої ґімназиї в Станиславові. П. Барвіньский, мотивуючи своє внесенє, зазначив, що число середних шкіл в Галичинї, в порівнаню з иншими краями, є за мале, і не відповідає числу населеня; на 32 ґімназиї в Галичинї, лише 4 з язиком викладовим руским, а се не відповідає анї числу рускої людности в краю, анї потребам рускої молодежи шкільної. Станиславів як раз надає ся до заложеня рускої ґімназиї, бо лежить в осередку повітів руских, є столицею епископа, і має дуже значне число рускої молодїжи. Учителїв не забракне, бо тепер по польских ґімназиях є до 30 учителїв Русинів, з котрих що найменше 18 можна би придїлити до рускої ґімназиї. У внесеню домагає ся, щоби завізвати правительство до заложеня тої ґімназиї з роком шкільним 1091/2, а під взглядом формальним просить відослати внесенє до комісиї шкільної, так і зроблено.

Перед приступленем до другої точки порядку дневного, а то вибору комісиї, повідомив п. Маршалок, що усуває з порядку дневного вибір комісиї водної. Покликав дальше на скрутаторів послів: Шецля, Гневоша Вол., Кремпу, о. Небиловиця і Біндера, а по зібраню голосів відрочив засідане на 10 мінут.

До комісий вибрано з Русинів: до комісиї адмінїстрацийної пос. Каратницкого, до шкільної, пос. Вахнянина і митроп. Шептицкого, до петиційної пос. Гаморака, Окуневского, Винничука, до правничої пос. Каратницкого, до промислової п. Остапчука, о. Мандичевского, до сільної, санітарної, податкової і банкової, до зелїзничої пос. др. Олесницкого і др. Окуневского, рентових посілостий посла Вахнянина.

Опісля приступлено до вибору членів ради надзираючої краєвого банку і 2 заступників тої ради. Вибрано членами ради надзираючої: др. Стеф. Федака, Стан. Єнджейовича і Кар. гр. Сціпіона, а заступниками др. Лозиньского і Юл. Міколяша.

Громадї Яблонів, пов. коломийского ухвалив сойм дозвіл на побиранє громадских оплат від горячих напитків. Опісля відчитано внесенє пос. Цоля на заложенє гірничої школи в Кракові і інтерпеляцию посла др. Олесницкого в справі надужить при виборах до рад громадских.

Відчитано також інтерпеляцию пос. др. Окуневского, яким правом рада повітова в Городенцї стягає додаток повітовий, не маючи до тепер ухваленого буджету.

Слїдуюче засїданє назначив п. Маршалок на пятницю, на 10 годину рано.

Промова делеґата Барвіньского

на 4 засіданю австрийскої делеґациї в загальній розправі над буджетом мінїстерства заграничних справ 7 червня 1891.

(Конець).

Але так само, як мусимо бажати, щоб ми в тридержавнім союзї були независимі від Нїмеччини, так само мусимо вимагати, щоби й приязні відносини з Росиєю опирали ся на основі повної рівности. Тут мушу відповісти на замітку делеґата всенїмецкого сторонництва, котрий думає, що союз з Росиєю довів би нас до васальної зависимости, і що нас опісля (прошу вибачити, що уживаю его власного висловy) зжерли би. Відповідно історичній правдї, мушу тут згадати, що візантийскі лїтописцї зображають Славян вельми миролюбивим, спокійними племенем, а се потверджують і инші історики, коли тимчасом та страшна доля, якої всенїмецкий делеґат побоює ся для нас, довела ся полабским і надодраньским Славянам з боку ґерманьских воєводів, яких істория не називала назвами Льва, Медведя і т. п.

Так само, як супроти тридержавного союза, так само і супроти Росиї, не можемо руководити ся почуванями серця, лише тверезим умом і державними інтересами. Наколиб розходило ся о почуваня серця, то яко Русин мушу щиро признати, що Росия, де система русифікациї і амальґамованя більш як 25-мілїонового руского народу триває, де мова сего мілїонового народу прогнана із школи й церкви *(оплески)*, а розвиток рускої лїтератури здержуваний нїгде таким способом не практи-

ХРИСТЯ.

(З польского — Марії Конопницкої.)

Зірвала ся з високо настелених подушок і сїла на ліжку.

— Христе.... Боже.... — зашептала низьким, горячкою дишачим голосом. — Що нароби̂ло ся?.... Що стало ся?....

Зібрала розхрістану сорочку на груди і водила по комнатї неспокійними, широко отвертими очима.

В комнатї не було нікого. Малий огонь догасав на коминї, повзаючи синявим димом по недопалених головнях. Жовтий кудлатий пес пишпорив осторожно по неполиваних горшках, тручаючи носом полишені в них варишки і ложки; в сїнях, за дверми, чути було фуркіт і тріпотанє курий, що гнїздили ся по вишках.

День пригасав. В синїй ясности, що вливала ся крізь мутні шиби малого віконця, марне і снїде лице сидячої напротив него Христї заходило якимсь синявим сьвітлом, при котрім дивно відбивали дрібні аж майже темні, так огненні уста, і роз'ярені горячкою, блискучі під довгими віями, очи.

Широка тишина пізної пори дня і року запала над селом. Відгомони житя згромадили ся по замкнених обійстях, по хатах, долїтаючи сюди невиразним і придавленим шумом.

По кутах комнати густів вже сумерк, снуючи ся довкола комина і коло низького сволока, де на вбитій в бальок жердцї висїла ріжна одїж.

Серед тишини роздав ся тепер лоскіт рубаючої дрова сокири. Лоскіт був рівний, сильний, і доносив ся з близька.

Христя слухала его хвилю, глядячи неподвижно в синїюче серед сумерку комнати віконце, відтак піднесла обі змарнїлі руки, стиснула ними голову, і примкнувши потемнїлі повіки, заколисала ся в якійсь нїмій розпуцї.

Зпід білої, тонкої, легко завязаної хустини, розсипали ся її скрізь пальцї дрібні пасма темного волося, спалені уста скривили ся з видом безмежного горя, груди під льняною сорочкою підносили ся високо і скоро.

Нараз обернула Христя голову на бік і здержала віддих.

В кутку під стїною, в ногах ліжка, лежала перевязана хусткою подушина, з котрої добувало ся тихе, плачливе хрякане. Христя вдивила ся в той кут тупим, остовпілим поглядом.

Руки її опали, уста отворили ся.

— Коби так Антін! — відозвала ся напів голосним шепотом. — Коби так тепер Антін.... Боже милосердний!

Єї зїницї розширили ся, зуби почали дзвонити, цїле лице заходило великим, божевільним страхом. Тимчасом плач притихав, і згодом цїлком перестав.

Тодї Христя витягнула перед себе руки, заломила їх напрасним рухом, закинула над голову, і з глухим зойком упала на подушки.

Настала тишина.

Вже був цїлковитий сумерк, коли під віконцем зачалапали дрібні, поспішні кроки. Хтось ішов, спотикаючи ся, воркотячи і глядаючи дороги.

Перший пес почув, що то іде господиня, і підобравши хвіст під себе, присунув ся тихцем до дверий.

І справдї, входячи до комнати стара Карбовячка, наткнула ся на него в самім порозї.

— Ох!.... А пішов ти! А до буди лежати!.... І хто то пса пустив між горшки?.... О малий волос, що мене біда не звернула з ніг! — Спиш, доню? — Не чекаючи відповіди, ішла під вікно, поводячись млавою синявою ясностию шибок, і складала на лавицї принесені з місточка припаси.

Нараз розбуджений кіт зіскочив з запічка, і тихо мявкаючи, поласив ся коло єї ніг.

— А псика! — крикнула стара. — Ще тебе тут не було! Ще ти менї лїзь тут під ноги!

Тепер обернула ся до комина, тручаючи по дорозї цебрики і стільцї.

кованою цензурою, де навіть на археольоґічнім конґресі не допускають строго наукових рефератів в тій мові, де по драконьски обходять ся з академічною молодіжю, за те, що домагає ся права академічної свободи, в наших серцях будуть вельми прикрі чувства, і заслугує на строгий осуд перед лицем Европи *(оплески)*.

Але при всім тім мушу з становища державних інтересів і удержаня европейского мира, уложене приязних відносин з Росиєю, які остаточно перед чотирма роками довели до порозуміня в Петербурзї, назвати великим успіхом політики нашого міністерства заграничних справ в оріентальнім питаню, і бажаю, щоби ті взаємини, які також росийскій дипльомациї дають рівну безпечність щодо нашої монархії, були також і на дальше удержані.

Вправді се дивно, що деякі росийскі дневники, котрих погляди із згляду на тамошні цензурні відносини випадає уважати півурядовими голосами, мимо приязних взаємин з нашою монархією, говорять про ню як про „хорого чоловіка" як недавно петербурска „Россія", і заходять ся вже бодай частину з неї для себе загарбати. Вправді наша держава не упаде через дневникарскі статї, як се справедливо в буджетовій комісиї замітив міністер заграничних справ, всеж таки заприязнене росийске правительство мало би спроможність зарадити таким нападам своїх дневників. На всякий же спосіб мусїли троха зачудовати виводи „Новости", котрі вправді констатують, що Австро-Угорщина остала вірна тридержавному союзови і порозуміню з Росиєю, так що мир на Балканї обезпечений, але в дальших виводах вважали потрібним додати замітку, що росийска політика мусить заяви ґр. Ґолуховского приняти з певною осторогою, позаяк се вправді приємно з Австро-Угорщиною працювати для удержаня status quo на Балканї, однак Росия не повинна забувати власних інтересів і балканьских держав.

Вправді вартість нашого порозуміня з Росиєю, хоч якби его високо цінити, є обмежена, однак думаю, що Росия, як і наша монархія, котрим всеж таки залежить взаїмно на удержаню status quo на Балканї, не можуть мати ніякої причини, щоби розбуджувати приспане оріентальне питане. Основні напрями нашої оріентальної політики (удержане самостійности і свобідний розвиток балканьских держав), яких придержує ся від років наше міністерство заграничних справ, зовсїм не змінили ся.

Можемо отже з вдоволенєм згодити ся на виводи справозданя буджетової комісиї, що довірнє порозуміне з Росиєю істнує, а так само можна з певностию приняти, що Росия поглядів установлених в петербурских розправах так само держить ся, як се і з нашого боку дїє ся, Росия без сумнїву протягом остацних чотирох лїт дійшла до переконаня, що наша монархія і без договору є найпевнїйшим приятелем своїх другів, що ми нїчого лучшого не бажаємо, як доброго порозуміня з великою сусїдною державою, нїчого иньшого не намірлемо, як практичного переведеня сего доброго порозуміня на цїлім обсягу обосторонних інтересів.

Але хоч се обопільне порозуміне дає певну поруку проти шкідних випадків на Балканї, то після погляду комісиї не може се бути також певною порукою на случай несподїваних подїй. Заслугує отже на повне признане рішучість і натиск, з яким наш міністер заграничних справ остерігав перед ілюзиями, що австро-росийске порозуміне в балканьских справах дає абсолютну поруку мирного їх рішеня, і що можливі є такі випадки, котрих досягло-сти не можна тим більше предвидїти, позаяк з тим вяже ся і турецке питане.

Можна отже удержане спокою на Сходї уважати менше більше імовірним, позаяк степень імовірности залежний також від становища володарів і держав балканьских. Справедливо отже міністер заграничних справ висловив рішуче бажане, що теперішне поправне становище болгарского правительства повинно ще найти доповнене в поправі адміністрациї в Македонії і з притиском додав, що наша монархія має замір з велкою рішучостию виступати проти кождого змаганя, яке могло би викликати такий заколот, що спричинив би нарушене теперішного ладу, або наніс шкоду нашим жизненим інтересам або навіть загрожував наше становище державне в будучинї.

На останку з признанєм зазначую дбалість міністерства заграничних справ про економічні справи нашої держави і висказую надію, що при віднові торговельних договорів буде мати все на оцї економічні інтереси нашої держави і їх рішучо заступати, як також і се змагане, щоби подбати про обезпечене наших земляків, що при що-раз більшім на жаль переселюваню до Америки показує ся конечною справою. Але до того додав би я ще просьбу, щоби також подбати про заспокоєне релїґійних потреб наших переселенців в Америцї і в порозуміню з нашим епископатом управильнити там душпастирство *(живі оплески)*.

Новинки.

Львів дня 19-го червня 1901.

— **Іменованя.** П. Міністер скарбу іменував в статї урядників для евіденциї ґрунтового катастру старших геометрів евіденційних II. класи: Йос. Навратіля, Зен. Данкевича, Йос. Маттауша, Фр. Руссіяна, Ів. Спалька, Вільг. Петровского, Ів. Пожегнаного, Ант. Кастека, Ган. Млякша, Ант. Герцуткевича, Осв. Барсана і Фр. Дутка старшими геометрами евіденційними I. кл. в 8 ранзї. — П. Міністер торговлї іменував почтового контрольора Ферд. Юнга у Львові, надконтрольором почтовим в Станиславові. — П. Міністер судівництва іменував секретарями суду судових адюнктів дра Із. Гольда в Сторожинци, дра А. Раппапорта в Чернівцях, обох для Черновець, а дра Миколу Цуркана для Сучави.

— **Ректором львівского університету** вибрано вчера проф. дра Ридиґера.

— **Преосьв. архіепископ Йосиф Більчевский** виїхав на канонічну візитацию і прибув дня 16-го с. м. до Буска, де повитала его доохрестна шляхта, духовеньство обох обрядів, представителї властий і товпи народу.

— **Нова стипендийна фундация.** Оден сьвященик львівскої архієпархії — свого назвиска він поки-що не виявляє — зложив у львівскім „Народнім Домі" 3.534 К. 11 сот. на стипендию свого імени, призначені для учеників висшої ґімназиї, університетских і політехнічних слухачів, з увзглядненєм в першім рядї свояків.

В комині чорно, на хатї чорно, ласка Божа буде, як я тут в тій пітьмі чого не розібю! Спиш Христю?

Прикучнула перед комином і почала сильно дути, закашлюючи ся і воркотячи.

Блиснула полумінь тлїюча під попелом, кинена на неї жменя хворосту займила ся з тріскотом, а жива полумінь осьвітила засохле, поморщене, енерґічне лице старої Карбовячки і густі на еї шиї коралї.

На той блеск отворила Христя замкнені доси очи.

— Пити! — промовила тихим, слабим голосом.

Мати була вже при нїй, вже подавала її бляшаний півкватирок з водою.

— Пий з Богом, доню, пий! Як схочеш то й чаю тобі зварю.

Перехилила ся над ліжком сягаючи до звязаної подушини.

— Що, хлопець спить? Не кричав? Слава Богу, нехай спить здоровий. Деж Павло? Рубає дрова? Буде мусїв ще піти до місточка по муку перед ночию...

Говорила сама до себе, пораючи ся по комнатї, питаючи і відповідаючи разом.

Запалила лямпку, що стояла на окапі комина, приложила дров на огонь, вставила миски і горшки в цебрик до помиваня, відвернула горі дном дїжку на хлїб, що сушила ся в кутї і приступила до лави.

— Або єсть всьо, або й не всьо! — заговорила, оглядаючи своє закупно. — Чай і арак є, печінка і легки є, кишка є, мило є, цукор є...

Відвернула голову до хорої.

— Горівки взяла я лиш ґарнець, але тої лїпшої і цинамону до заправи. Сала взяла я соленого; буде чутне в горосї. І мяса до борщу купила у Вонхача. Дала за него два золоті. Як мають бути хрестини, то нехай вже будуть!

Христя тихо стогнала.

Підійшла до неї мати і станула коло постели та гладила хору по розпаленім лици темною і костистою рукою.

— Чохож так стогнеш, доню, що? Що так доскулює?... Що тебе так найбільше болить?

Христя тяжко зітхнула.

— Ой болить мене, мамо, болить. Ой болить мене, мамо, серце о Антона, так... що...

Не докінчила і в голос розплакала ся.

Засумувала ся стара, сїла на ліжку і підперши бороду рукою, кивала хвильку головою.

— Що тобі, дочко, знов Антін на гадцї? Що тобі знов з Антоном?... А він вже певне, бідолаха, землю гризе! Два роки, дочко, то не аби який час! А то хоч слївцем відозвавсь би, як би був живий. Атже Каспра Маґди Ковальчуківної пігнали разом, а що той вже виписав!... Далеко, далеко! То правда, що далеко! Але й з далека письмо прийде, хоч би не знати з якої далекої украйни; від того суть уряди, ріжні способи. Через море перепливуть, а пришлють. Як би не міг сам, то хоч через людий зорудував би. Атже в селї о всїх, що пішли, знають як і що, а о нїм, бідоласї, нї чутки... Камінь в воду!...

Зітхнула, а по хвили говорила дальше:

— Антін... Антін!... А що тобі вже тепер порадить Антін, хоч би, небого, й жив?... Оно могло би і гірше вийти!... Але не жиє, нї! Таки цїлком певно не жиє! Ще опогди снив ся менї, бідака, що давав вівцям сіль. Сіль сиву таку, що то як той попіл в комині. То на щож би то як не на смерть? Звістно, що сіль показує на смерть... Ти собі Антона, доню, як можеш так вибивай з голови. Вже він, сердечний, не верне до тебе, нї!...

Піднесла запаску і обтирала поволи старі очи; Христя гірко плакала. Величезна филя болю заливала її груди, підносила ся, опадала і знов підносилась. Еї худі рамена дрожали, пальцї рук заломаних і лежачих на подушцї затиснули ся, зпід примкнених повік падали буйні, горячі сльози.

Хвилю тревала тишина. В комині розсунули ся перепалені тріски і почали погасати. Нерівно блимаюче сьвітло пересувало ся по хатній обставі, по стінах і волікло за собою чудні і движимі тїни.

Нараз простягнула Христя схрещені руки і поглянула на матір з якимсь боязливим докором.

— Ах, мамо, мамо, мамо!... Чого ми, чого брали до хати паробка!

Стара випустила кінцї запаски з рук, перекривила голову і глядїла на хору з отвертими від зачудованя устами.

— Що ти, дочко?... Зійшла з розуму, чи що?... А перехрестиж ся лївою рукою!... А хтож би коневи і худобі дав раду? Хто витряс би з того корчика податок?... Хто станув би на шарварок? Чия голова булаб тому всьому, чий ряд, коли не стало господаря? Що ти, дочко?...

Говорила чим раз крикливійше, чим раз більше перехилювала голову, чим раз ширше отвирала малі, сиві очи, чим раз висше підтягала брови на низькім, поморщенім чолї і майже аж заходила ся від великого зачудованя.

— Що ти? Що ти дочко?

Але Христя, здавало ся, не бачила і не чула того.

— Ах, мамо, мамо — повтаряла прошибаючим голосом. — Чого він тут в хатї сидів? Чого за мною днем і ночию наглядав?... Чого менї в кождий час в очи лїз?... Ах, мамо, мамо!

Еї голос зломив ся, змучені руки опали, лежала горілиць, сьвітячи в сумерку комнати спідою блїдостию дрібного, помарнїлого лиця. По хвили відозвала ся тихим, горячим шепотом:

— **Щедрий дар.** Вдова по рускім сьвященику, п. Гориновичева, записала свій дім в Бережанах, вартости около 30.000 К. і около 50.000 К. готівка на цїли руских „Служебниць“ в Бережанах, котрі би удержували і виховували 10 селяньских дївчат.

— **З Сокола.** Дня 15-го червня 1901 засновано при Соколї школу боробництва. Хто з другів хоче брати участь в боробництві, най зголосить ся до котрого небудь з членів старшини і зложить на его руки приписану місячну вкладку 20 кр. Наука відбуває ся ві второк, четвер і суботу від 7-ої години вечером.

— **Іспит зрілости в перемискій рускій ґімназиї** відбув ся в днях 11—16 червня під проводом інспектора краевого п. Івана Левицкого. До іспиту приступило 29 публичних і 2 екстернїсти, котрі однак від іспиту відступили. Іспит здали з відзначенем: Гемба Петро, Медицкий Денис; з добрим успіхом: Бараник Василь, Білобрам Корнило, Гамрацей Володимир, Галїйчук Теодор, Капиїй Михайло, Карпяк Ярослав, Колтунюк Ярослав, Котецкий Кость, Котис Володимир, Крупько Семен, Ленкий Николай, Ничай Степан, Роницкий Володимир, Савицкий Іван, Савчин Антін, Смолиньский Іван, Тесля Евстахій, Филипович Іван, Чайковский Теофіль, Юрчак Петро, Яць Михайло. Двох абітурієнтів має поправити іспит по феріях, один відступив а один репробований на рік.

— **Крадіж в церкві.** Вчера рано о 8-ій годинї в церкві сьв. Петра і Павла при ул. Личаківскій у Львові бушував злодїй. Користаючи з неприсутности людий забрав пушку з грішми з „Тетранода“. Сївши в лавці, розбив пушку і вже хотїв з грішми відійти, але паламар замітив, що пушки на Тетраноді нема і розглянувши ся, вспів злодія зловити. На полїциї зізнав злодій, що називає ся Панько Канюк, а крадежи допустив ся з голоду, бо есть калїкою і не може зарабляти. Виновника віддано до арешту. В пушцї було 14 К. 88 сот.

— **Страйк** в Бориславі скінчив ся. Всї робітники вернули до роботи, в наслїдок чого настав спокій і войско відкликано.

— **Старий довг** мають сими днями виплатити з каси Сполучених Держав північної Америки п. П. Стерзонови з Дорчестер, Масс. на квіт написаний перед 120 роками. Було в часах борби о волю 1781 р. З поля битви наїздило ся до Бостону кілька сот ранених вояків, а правительство не мало навіть средств на їх прокормлене, через що було змушене розписати малу позичку. Прадїд Стерзопа позичив тоді 18 долярів 67 центимів, на що дістав квіт, що правительство зобовязує ся віддати ему довг враз з 6%. Однак прадїдь, дїд анї отець не відобрали сего довгу, аж правнук здогадав ся — і має тепер з процентом відобрати 17 разів таку суму, як виносила позичка.

Штука, наука і література.

— **„Літер. Наук. Вістник“** за червень 1901 містить „Наш альбом“: Передсмертні мельодиї А. Кримского (I—XVIII.). Із поезий Ілька Гаврилюка (I—V.). Скалки душі, Ів. Федорченка (I—IV.). Маєві елеґії, Ів. Франка (I—III.). „Холєра“, оповідане Сергія Єфремова. „На вакациях“, оповідане Яц. Гл. Ред. „Із оповідань Олександра Катренка“: П. Каганців сон. „Мінятюри“: XVIII. Віщуване, Ярославича. XIX. Тарабанщик-доглядач, Гр. Коваленка-Коломацкого. XX. В лїсї, Степана Ганущака. XXI. Учадів, С. Волоха. „По Европї“ гумористичні образки Джерома К. Джерома. „Із дрібних нарисів Еріха Гартлебена“: II. Телячий котлет. „Із оповідань Августа Стріндберґа“: I. Над хмарами. „Із славяньских поетів. „Маруся Богуславка в українській літературі“. Істор.-літ. нарис, С. Томашівского. „Август Стрінґберґ“, Наталії Кобриньскої. „Новини нашої літератури“: I. Ще одна драма. II. Збірник творів М. С. Жернова, Г. Хоткевича. „Ювілей Ганни Барвінок“ (О. М. Кулїшевої). Б. Грінчека. „Загальні збори Наук. тов. ім. Шевченка“. „Кроніка і бібліоґрафія“.

Телеґрами.

Льондон 19 червня. Daily Express доносять з Шербурга, що цїсар Вільгельм має прибути на чолї нїмецкої ескадри для повитаня войск повертаючих з Хіни до Нїмеччини. До Шербурга удав ся також президент републики Любе і має повитати цїсаря Вільгельма на француский земли.

Гаґа 19 червня. Ходять поголоски, що Кріґер готовий зложити свій уряд президента, наколи Анґлія признає независимість обох полудневo-африканьских републик.

Петербург 19 червня. Вчера рано цариця привела на сьвіт дочку. Новонародженій дано імя Анастазиї. З нагоди уродин місто прибрано хоругвами і ілюміновано.

Льондон 19 червня. Посольство жінки Боти не удало ся. Кріґер відкинув предложені услівя мира і жадає дальшої війни.

Льондон 19 червня. Деякі часописи доносять, що мимо урядових заперечень переговори з Бурами тревають дальше і що Анґлїйцї ставляють тепер Бурам трохи лїпші услівя мира.

Надіслане.

— **Підписка на ренту в урядї почтової щадницї.** Для улегченя підписки на нову 4% ренту коронну увлащені остали всї почтові і податкові уряди до приниманя підписок про почтову щадницю. Ті же уряди видають сторонам безплатно проспекти та взірцї зголошеня, напечатані в дотичних краевих язиках. Почтові і податкові уряди обділені уже остали потрібними друками, а посилка тих-же обнимала около 1,000.000 взірців. З огляду на згадані приготовленя і на дуже користний курс підписки, ожидає ся, що публика буде ся користувати численно даною їй спосібностию пожиточного уміщеня збереженого капіталу. Уже тепер являє ся много запитів в згаданій справі.

— Чи я на музику бігала? Чи я за углом вистоювала? Чи я до людий липла?... Атже я хотїла додержати віри!... Я хотїла ждати... Як присягала, так хотїла жити. І не могла... не могла... не могла!

Стара тихо зітхала.

— А вжеж то правда! То вcьо правда. Але що тепер порадити?... Що порадити?... Вже тобі тепер не порадить нїхто, небого.

Знов настала тишина.

По хвили відозвала ся Христя немов би сама до себе:

— Так менї завірив! Так менї як тій власній душі повірив!.... Памятай, Христю! — казав. — Памятай, Христю!... Вже его вояк за плече брав, инші вже на мості були, а він ще відвертав голову, ще кликав: Памятай, Христю!... А ось як я памятала! Ось, яка вірна була!

Замовкла утомлена і тяжко дихала.

Лоскіт сокири за стїною перестав; якісь сильні руки кидали тепер з розмахом під шопу недорубані цюпки. Поясніли мутні шиби і стали синяві. Місяць всходив.

Але стара Карбовячка пригорбила ся, підперла бороду кулаком і глядїла в комин. Сиві зіницї еї малих очий були неподвижні і немов сьляпі. Може сягала гадкою далеких часів, може гіркпх споминів.

— Не за нас то почало ся — сказала вкінци, киваючи головою — не за нас і скінчить. Ще такої салдатки в селї не було, що витревала би. А вжеж що зле, що гріх! А що робити? Жертвувати Господу Богу і вже! — Стерегла я тебе дочко, доки ти дївкою була; а відтак ти вже сама собі була господинею.... Зле випало.... біда... А що робити?.... Що тобі, дочко, не кривда! Вилежиш ся тепло під периною, нїхто тебе до роботи третого дня не кличе, не жене, мати подасть тобі, послужить... Ще то якось, ще... А ті инші, то й в комірнім мусять, в чужім хатї, в чужім гнїздї... А що мають робити... Прийде така до своїх, то їй за кождою ложкою в губу глядять. Більше она в сльозах то дитинище викупає, як в тій водї... А що буде дїяти? Друга і упімнути ся не має де і у кого. Зрадить еї такий, ще й насьміє ся. Она его проклинає, а він крізь зуби свище — або я знаю! — повідає... А з тобою, дочко, дякувати Богу, цїлком що иншого! Вжеж я мати не похвалю тебе, нї! Гріх був би, аби я тут повідала сяк або так. Але Павло до роботи сильний хлоп, голову має на вcьо добру, роботи не боїть ся, як при своїм робить, не пє, гроша не змарнує, за иншими не бігає, мене матір шанує, не просить заплати. А то лиш дивитись, як до канцеляриї прийде папір. Нїчого иншого лише на заповіди дати....

— Ох нї, мамо, нї! — перебила Христя тихим, утомленим голосом. — Не буде того нїколи. Не хочу я Павла, не хочу. Він знав, ворог, що я плачу за Антоном, а задурив мене, цїлком затуманив. Підійшов мене як рибу на мілкій водї, як птицю в гнїздї! А щоби він....

Стара поруппила ся неспокійно.

— Що згадувати, допю! Що згадувати! Ви поєднали ся і вже. Тепер лиш глядіти, аби було добре.

— Зітхнула Христя і потрясла головою.

— Ой не буде тут добре, мамо, не буде, лише зле буде! Зле почало ся і зле скінчить ся.

Старій Карбовячці було вже за богато того нарікання.

— Господи! — скрикнула, зриваючи ся з постели. — Я тут говорю, а на комині цїлком вигасло.

(Дальше буде).

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житеписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

— **„Краєвий Союз кредитовий“** видав для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цїнах:

1. Книга довжників	. . . аркуш	по	10 сот.
2. Замкнення місячні	. 2 аркуші	„	5 „
3. Інвентар довжників	. аркуш	„	5 „
4. „ вкладників	. „	„	5 „
5. „ уділів	„	„	5 „
6. Книга головна	„	„	10 „
7. „ лїквідацийна .	„	„	10 „
8. „ вкладок щадничих	„	„	10 „
9. „ уділів членьских	„	„	10 „
10. Реєстр членів	„	„	10 „

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім“ у Львові, Ринок ч. 10 I. поверх.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

„NEKTAR"

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торговлї і складів чаю

Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставцї Австро-Угорщини. Доставцї Двора царско-російского.

Надворні доставцї кор. Вел. королїв: Греції, Швеції і Норвеґії, Бельгії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892. Grand prix в р. 1900, найвисша відзнака на загальних виставах в Парижи,

Grand prix найвисша відзнака на виставі в Антверпії 1894 р.

Золотий медаль найвисша відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р.

Цінник.

Цїни в коронах за одну коробку російскої ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Ваґа пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	34	4	5	6	7	8	Чай з Цейльону
$^1/_1$	15·20	11·—	10·—	9·—	8·20	7·60	6·70	5·80	5·20	4·30	6·70
$^1/_2$	7·60	5·50	5·—	4·50	4·10	3·80	3·35	2·90	2·60	2·15	3·35
$^1/_4$	3·80	2·75	2·55	2·25	2·05	1·90	1·70	1·45	1·30	1·10	1·70
$^1/_8$	—	—	—	—	1·05	—·95	—·85	—·75	—·65	—·55	—·85

При закупнї за 20 корон, транспорт і опакованє безплатно.

ОБРАЗИ СЬВЯТИХ

Важне для родин і шкіл!

Вечеря Господня *Леонарда да Вінчі* рит. на міди величини 44×80 цм. . . 12 зр.

Сикстиньска Мадонна *Рафаеля* величини 41×31 цм. . . . . 4 зр.

Непорочне початиє *Мурілля* величини 42×32 цм. . . . . 4 зр.

Христос при криници з Самаританкою *Карачч'ого* величини $37^1/_2$×63 цм. . 4 зр.

Ecce Homo *Ґвіда Рені* вел. 49×39 цм. 5 зр.

Христос несучий хрест *Рафаеля* величини 52×36 цм. . . . . 4 зр.

Всї ті образи (штихи) наведених славних малярів нові, надають ся дуже добре до шкіл і суть о 50% дешевші як в торговлях образами. Висилають ся лише за послїплатою вже офранковані. Замовляти у **Р. Хомицкого,** Львів, ул. Чарнецкого 12.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Пяте цїлком перероблене і побільшене виданє, повнє.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстраций, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстраций хромолїтоґр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, єсть лїтературским явищем не малої ваги. Розійшлось єго в 4-ох виданях більше як півтора мілїярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплеті, всі томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ,** Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).